

безпосередньо пов'язані зі злочинною подією, так і ті, що містять певну інформацію щодо правового стану об'єкту злочину. Також вилученню підлягає комп'ютерна техніка та електронні носії інформації, де відображаються сліди злочинної діяльності.

1. Денисюк С.О. Система тактичних прийомів обшуку: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.09 / НЮА ім. Я. Мудрого. Х., 1999. 18 с.

2. Бахин В.П., Кузьмичев В.С., Лукьянчиков Е.Д. Тактика использования фактора внезапности в раскрытии преступлений органами внутренних дел: Учебное пособие. – К.: НИИРИО КВШ МВД СССР им. Ф.Э. Дзержинского, 1990. 56 с.

3. Коновалова В.Е., Шепитько В.Ю. Обыск: тактика и психология. – Х.: Гриф, 1997. 80 с.

4. Ратинов А.Р. Обыск и выемка. – М.: Прокуратура СССР, ВНИИ криминалистики, 1961. 219 с.

5. Астафьев Д.В. Особенности первоначального этапа расследования мошенничества в сфере купли-продажи недвижимости: Дис... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Кубанский государственный университет. Краснодар, 2004. 189 с.

Літун О.О.

аспірант кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДЕЯКІ ПИТАННЯ РОЗШУКУ БЕЗВІСТИ ЗНИКЛИХ ДІТЕЙ, ВТЯГНЕНИХ У ЗЛОЧИННУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Необхідними кроками до подолання викликів пов'язаних з фактами безвісного зникнення дітей, обумовленого втягненням останніх у злочинну діяльність, є удосконалення організаційних і правових основ розшукової роботи.

Такі заходи повинні бути органічно поєднані із аналізом криміногенної ситуації. Головна увага повинна приділятися зросту наркозлочинів, злочинів порнографічного характеру та ін. у середовищі неповнолітніх й дітей, втягнутих у злочинну діяльність, у тому числі представниками транснаціональних та транскордонних організованих груп та злочинних організацій.

У зв'язку з цим, важливою умовою встановлення місцезнаходження дітей, які зникли безвісти через втягнення їх у злочинну діяльність, є вірне визначення причини зникнення для організації здійснення пошуку у правильному напрямку та своєчасному проведенню комплексу оперативно-розшукових заходів, слідчих (розшукових) дій (далі - СРД), негласних слідчих (розшукових) дій (далі - НСРД).

З цією метою важливим є визначення ознак, що свідчатимуть про мож-

ливе втягнення дитини, у злочинну діяльність, або добровільне (несвідоме) заняття нею такою діяльністю.

Аналіз оперативно-слідчої практики дають змогу визначити, що до таких ознак можуть відноситися:

- часте перебування дитини у місцях, де розповсюджене вживання або продаж наркотиків;

- підтримання дружніх стосунків з особами, які причетні до вчинення злочинів;

- безпричинна зміна поведінки, настрою, психологічного та фізичного стану;

- поступова або різка зміна інтересів до навчання, роду занять, кола спілкування;

- зміна характеру і змісту розмов (часте вживання жаргонів) та ін.;

- колишнє затримання працівниками поліції, у тому числі з особами, які вчиняють злочини;

- наявність за місцем мешкання сторонніх предметів, що свідчать про можливість вживання наркотиків (лікарських засобів чи речовин, гумові контрацептиви; обрізки хірургічних рукавичок; препарати, що знижують кислотність шлунку; скріплюючі таблетки; заспокійливі ліки для зняття болю; фольга; йод; перманганат калію; сірка тощо); речі чи предмети заборонені чи обмежені в обігу (зброя, вибухівка, патрони та ін.);

- перебування на обліку у правоохоронних органах та ін.

У ході проведення огляду останнього місця проживання чи перебування неповнолітнього (дитини) необхідно здійснити пошук і вилучення: слідів, ознак, доказів, що можуть свідчити про кримінальний характер діяльності; фотографій у різних ракурсах, фотокарток на яких відображені індивідуальні особливості дитини (родимі плями, татуювання, особливі прикмети, тощо); зразків тканини одягу, в яку була одягнена дитина у момент події, що призвела, до її безвісної відсутності; волосся дитини, яка зникла безвісти, на щітках, гребінцях, білизні, одязі, головних уборах (раніше відрізаних косах, локонах); предметів та одягу на яких є потожирові виділення дитини; відбитки пальців на предметах туалету, меблях електроприладах тощо; предметів одягу, взуття, за якими об'єктивно фіксуються зріст, будова тіла, окружність голови, довжина стопи і т.ін.

Крім того, потребують негайної перевірки: дані дитини за обліками правоохоронних органів; місця можливого місцезнаходження дитини (місця проживання друзів, знайомих, найближчих місць вживання наркотиків «притони» та ін.); лікарні, морги, приймальники-розподільники для дітей органів Національної поліції України та ін.

Для своєчасного вжиття заходів з розшуку безвісти зниклих дітей важливим є визначення ознак, що свідчатимуть про можливе втягнення дитини, у злочинну діяльність, або добровільне (несвідоме) заняття нею такою діяльністю. До таких ознак можна віднести: часте перебування дитини

у місцях, де розповсюджене вживання або продаж наркотиків; підтримання дружніх стосунків з особами, які причетні до вчинення злочинів; безпричинна зміна поведінки, настрою, психологічного та фізичного стану; поступова або різка зміна інтересів до навчання, роду занять, кола спілкування; зміна характеру і змісту розмов (часте вживання жаргонів) та ін.; колишнє затримання працівниками поліції, у тому числі з особами, які вчиняють злочини; наявність за місцем мешкання сторонніх предметів, що свідчать про можливість вживання наркотиків (лікарських засобів чи речовин, гумові контрацептиви; обрізки хірургічних рукавичок; препарати, що знижують кислотність шлунку; скріплюючі таблетки; заспокійливі ліки для зняття болю; фольга; йод; перманганат калію; сірка тощо); речі чи предмети заборонені чи обмежені в обігу (зброя, вибухівка, патрони та ін.); перебування на обліку у правоохоронних органах та ін.

Манік Ю.А.,
курсант ФПФОДР
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

Науковий керівник:
Санакосєв Д.Б.,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри оперативно-розшукової
діяльності та спеціальної техніки ФПФПКП
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПРОТИДІЇ ГРАБЕЖАМ СУБ'ЄКТАМИ ЇХ ВИЯВЛЕННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

За даними Генеральної прокуратури України, протягом 2013-2016 років загальна кількість зареєстрованих грабежів становила у середньому 22 377 злочинів. У 2017 році зафіксовано дещо нижчі показники – 18 077 [1]. Тобто, в цілому спостерігаємо тенденцію до зменшення кількості аналізованих злочинів, проте, така ситуація вимагає стримування та, як наслідок, вдосконалення заходів щодо виявлення та розслідування грабежів.

Нами проведено системний аналіз за результатами роботи оперативних підрозділів кримінальної поліції у Дніпропетровській області зі встановлення осіб, причетних до скоєння пограбувань за 2017 рік. Його результати засвідчили, що у провадженні слідчих знаходиться 2 091 кримінальних проваджень за фактами скоєння пограбувань (у 2016 – 3 313), з яких розкрито 989 (у 2016